

EVROPSKI PROJEKT ZDRAVIH MEST WHO 2003 – 2008 IV. faza in 2009 – 2013 V. faza

**REGIONALNI URAD WHO/EURO – EVROPSKI CENTER ZA URBANO
ZDRAVJE IN PROJEKT ZDRAVIH MEST, KOPENHAGEN, DANSKA
SLOVENSKA MREŽA ZDRAVIH MEST**

- 77 WHO designiranih projektnih mest
- Več kot 1680 sodelujočih mest
- 34 nacionalnih mrež projektov zdravih mest

Srečanje Slovenske mreže zdravih mest, Šentjur, 26. maj 2008

Igor Krampač, dr.med.spec. – Nacionalni koordinator SMZM

EVROPSKI PROJEKT ZDRAVIH MEST WHO

Regionalni urad WHO-Center za urbano zdravje

- Vzpostavitev različnih oblik sodelovanja med WHO, nacionalnimi mrežami zdravih mest in mesti;
- Krepitev WHO podpore nacionalnim mrežam projektov zdravih mest za tesnejše sodelovanje med mesti, mrežami, vladami in z mednarodnimi organizacijami;
- Vzpodbujanje mest, da se povezujejo v mednarodne skupine za izvajanje programov na osnovi smernic strategije zdravih mest;

Deklaracija "Zdravih mest WHO"

- Enakost možnosti vseh občanov za najvišjo možno stopnjo zdravja in dobrega počutja
- Zadovoljevanje osnovnih potreb glede oskrbe z vodo, prehrano, bivališčem, delom in varnostjo za vse občane
- Enakost možnosti za vse občane pri dostopu do spoznanj, izkušenj in storitev, ki se nanašajo na zdravje
- Življenjsko in okoljevarstveno usmerjeno mestno načrtovanje in gospodarjenje

SLOVENSKA MREŽA ZDRAVIH MEST 2003 - 2008, CENTER ZDRAVO MESTO, ZZV MARIBOR

IV. FAZA PROJEKTA 2003 -2008

WHO designirana projektna mesta: Maribor (1992 – 2002)

Ljubljana III. In IV. faza

Celje IV. faza

Koper IV. faza (v postopku designacije)

Redni člani: Celje, Ljubljana, Koper, Trebnje, Ruše, Slovenske Konjice,
Šentjur, Ptuj, Nova Gorica, Novo mesto, Rogaška
Slatina, Cerknica, Nova Gorica, Maribor

Pridruženi člani: Piran, Slovenj Gradec, Murska Sobota, Izola, Ormož,
Ravne na Koroškem, Mengeš, Velenje, Kranj,
Jesenice, Logatec, Ilirska Bistrica

Slovenska mreža zdravih mest

PREDLOG AKTIVNOSTI 2009 – 2013

Ključne naloge

- Izboljšanje javnega zdravja urbanega prebivalstva v lokalnih skupnostih/mestih in regiji.
- Vzpostavitev mestnih interdisciplinarnih podatkovnih baz o zdravju prebivalstva.
- Priprava mestnih/občinskih planov krepitev javnega zdravja prebivalstva.
- Vzpostavitev strokovnih timov znotraj ZZV za posamezna področja.
- Sodelovanje v pripravi mestnih/občinskih in regijskih razvojnih planov na področju javnega zdravja.
- Izboljšanje znanj in izkušenj zdravstvenih in nezdravstvenih nosilcev aktivnosti iz javnega zdravja v lokalnih skupnostih.

Programski cilj in kazalniki s ciljnimi vrednostmi

Naloga 1: *Izboljšanje javnega zdravja urbanega prebivalstva v lokalnih skupnostih in regiji*

Programski cilj: Dolgoročno znižanje regionalnih kazalnikov s ciljno vrednostjo doseganja kazalnikov na nacionalnem nivoju

Ciljni kazalnik: Standardni zdravstveno-statistični kazalniki; Kvalitativni in kvantitativni kazalniki HFA WHO za urbano zdravje in program zdravih mest; Kvalitativni in kvantitativni kazalniki EURO-URHIS 45 za urbano zdravje in okolje;

Naloga 2: *Vzpostavitev mestnih interdisciplinarnih podatkovnih baz o javnem zdravju prebivalstva*

Programski cilj: Vzpostavitev podatkovnih baz o javnem zdravju prebivalstva v regijah – mestnih občinah/občinah v V. fazi izvajanja projekta ZM

Ciljni kazalnik: Število vzpostavljenih podatkovnih baz

Programski cilj in kazalniki s ciljnimi vrednostmi

Naloga 3: *Priprava mestnih/občinskih akcijskih letnih planov krepite javnega zdravja prebivalstva*

Programski cilj: Priprava mestnih/občinskih akcijskih planov krepite javnega zdravja prebivalstva v regijah - mestnih občinah/občinah

Ciljni kazalnik: Število mestnih/občinskih planov krepite javnega zdravja prebivalstva

Naloga 4: *Vzpostavitev javno - zdravstvenih strokovnih timov znotraj SMZM za posamezna prednostna delovna področja*

**Programski cilj: Vzpostavitev javno-zdravstvenih strokovnih timov za področja:
Izobraževanje iz javnega zdravja za nosilce dejavnosti v lokalnih skupnostih; Vpliv okolja na zdravje prebivalstva po prednostnih področjih;**

Ciljni kazalnik: Število vzpostavljenih JZ strokovnih timov

Programski cilj in kazalniki s ciljnimi vrednostmi

Naloga 5: *Priprava mestnih/občinskih in regijskih razvojnih planov javnega zdravja*

Programski cilj: Strokovna podpora pripravam mestnih/občinskih in regijskih razvojnih planov na področju javnega zdravja

Ciljni kazalnik: Število mestnih/občinskih in regijskih razvojnih planov

Naloga 6: *Izboljšanje znanj in izkušenj zdravstvenih in nezdravstvenih nosilcev aktivnosti iz javnega zdravja v lokalnih skupnostih v regiji*

Programski cilj: Vzpostaviti sistem trajnega izobraževanja nosilcev aktivnosti iz javnega zdravja v regiji in strokovno-informativna predstavitev - delavnica programa »Urbano zdravje – zdravje v lokalni skupnosti – zdrava mesta« za župane in lokalno odgovorne nosilce za izvajanje javne službe javnega zdravja v regijah RS

Ciljni kazalnik: Število organiziranih izobraževanj letno in število udeležencev posameznega izobraževanja iz javnega zdravja

VZPOSTAVITEV PROJEKTNE INFRASTRUKTURE

- Mesto mora imeti intersektorski projektni svet
- imenovati koordinatorja projekta in politično odgovorno osebo za projekt ter jima nuditi administrativno tehnično pomoč
- omogočiti osnovno financiranje za uvajanje strategije in aktivnosti IV. faze
- povečati vpliv sodelovanja javnosti
- vzpostaviti vključevanje poslovnega sektorja v obravnavo zdravstvene politike
- izdelati komunikacijsko strategijo za sodelovanje z javnostjo
- uvesti edukacijski trening za področje promocije zdravja in politike javnega zdravstva

POTRDITEV SPECIFIČNIH CILJEV PROJEKTA ZDRAVO MESTO

Alkohol

Kajenje

Prehrana

Spolnost

Fizična aktivnost

Dejavniki vpliva na zdravje

Socialne determinante zdravja

Klimatske spremembe in zdravje

Razvojno načrtovanje mest

Vključevanje javnosti

Prepovedane droge

Kronična nenalezljiva obolenja

Staranje

Bivanje

Okolje in zdravje

Duševno zdravje

Nasilje

Transport

PROGRAMI KOMISIJE EU 2008 – 2013

DETERMINE – An EU Consortium for Action on Socio-economic Determinants of Health

EURO-URHIS – European System of Urban Health Indicator

SIALON – Capacity Building in HIV/SPB Prevalence Estimation Using Non-invasive methods among MSM in South/East Europe

Fred Goes net – Early intervention of first time noticed drug users

CCATRP - Climate Change Adaptation by Training, Risk Assessment and Preparedness

PRIDRUŽITVENI POSTOPEK MESTA K SLOVENSKI MREŽI ZM

1. oblikovanje iniciativne skupine za pripravo predloga lokalnega projekta ZM
2. pismo župana o nameri vzpostavitve projekta ZM v lokalni skupnosti (mestu/občini) naslovljeno na slovensko mrežo ZM
3. Slovenska mreža ZM potrdi pridobitev statusa pridruženega člana nacionalne mreže ZM ter posreduje pristopno dokumentacijo
4. mesto/občina pripravi pristopno dokumentacijo

FORMALNO IN NEFORMALNO POVEZOVANJE PROJEKTA ZM

- Mesto mora omogočiti sodelovanje odgovornega politika in koordinatorja na letni konferenci Slovenske mreže projektov ZM
- Mesto mora omogočiti sodelovanje župana ali politično odgovorne osebe za projekt vsaj na ustanovni in zaključni konferenci nacionalne mreže ZM (2009 in 2013)
- Projektna pisarna mora imeti možnost E-mail povezave
- Mesto mora sodelovati vsaj v enem projektu medmestnega sodelovanja
- Mesto mora sodelovati in podpirati nacionalno mrežo projektov ZM
- Mesto mora nuditi strokovno podporo projektom v ustanavljanju
- Mesto mora razvijati sodelovanje in partnerstvo z ostalimi mesti IV. faze projekta na temelju skupnih interesov in potreb

PRIDRUŽITVENI POSTOPEK MESTA K SLOVENSKI MREŽI ZM

Pristopna dokumentacija mora vsebovati:

- izjavo o vzpostavitvi projekta ZM
- imenovanje koordinatorja projekta
- imenovanje projektnega sveta, predsednika in politično odgovorne osebe za projekt
- opredelitev sedeža projekta
- organigram vključenih partnerjev in povezav projekta v lokalni skupnosti
- opredelitev glede izvajanja sklepov WHO deklaracije ZM, strategije WHO zdravje za vse v 21. stoletju, lokalne agende 21 in deklaracije o trajnostnem razvoju mest
- opredelitev glede obveznosti izhajajočih iz statuta in pravilnika slovenske mreže ZM
- plan dela projekta ZM za 2008/2009

PRIDRUŽITVENI POSTOPEK MESTA K SLOVENSKI MREŽI ZM

5. slovenska mreža ZM potrdi pridobitev statusa rednega člana slovenske mreže ZM za V. fazo izvajanja projekta 2009 – 2013
6. 2008, sodelovala bo v pripravi lokalnih okroglih miz, pripravila spletne strani z dokumenti in navodili, posredovala informacije članom ter organizirala verificirano strokovno izobraževanje za člane mreže doma in v tujini